

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Erchanberti Breviarium regum francorum - Cod. St. Blasien 72

[Gurtweil oder St. Blasien], [18. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-51889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-51889)

π

III

IV

V

VI

8

VII

VIII

IX

8

Lin. 1er
Lin. 2er
Lin. 3er
Lin. 4er
Lin. 5er
Lin. 6er
Lin. 7er
Lin. 8er
Lin. 9er
Lin. 10er
Lin. 11er
Lin. 12er
Lin. 13er
Lin. 14er
Lin. 15er
Lin. 16er
Lin. 17er
Lin. 18er
Lin. 19er
Lin. 20er
Lin. 21er

Codex Msc. Membranaceus Biblioth. Weissenav. in 4to
cui Titulus: Leges et Statuta Alamannorum.

Signat: 150. continet folia = 190.

Extractus

Caq: 100 fac: 2da.

150. Die... christon
hanc... in
annum = 882. et annum
= 887. antequam...
... et...
...
...

...
...

Caq: 100 fol
100 fac: 2da

linea 5ta De Calidonensi concilio. in quo Dcxxx
linea 6ta sacerdotes. XVII.

linea 7ma Sgularū vctarū rusticas parrochas. t in
linea 8va possessionibz manere incussas. illis ep̄is q
linea 9ma las retinere noscunt. et maxime si p̄ tricennū
linea 10ma casabz. vi optinentes sub dispensatione vexe =
linea 11ma ruit. Qd si intra tricennū facta de hyst fiat
linea 12ma altitatio. Citeat eis q se lesos asserit apud sc̄am
linea 13ma Synodū puincia de hys mouere certam. Qd
linea 14ma si quis a metropolitano sedis. apud primatē
linea 15ma diocēseos. aut apud cōstantinopolitanā sedē
linea 16ma iudicet. sic superius dictū ē. Si q̄ v̄ civitas
linea 17ma potestate imperiali nauata ē. aut si p̄tinē
linea 18ma innouet nulle dispositiones & publicas ac le=
linea 19ma staticarū qq. parrochiarū ordines subsequatur
linea 20ma De metallis & metallariis LXVIII.

linea 21ma Nullus metalli causa querendi. fundamenta

Caq: 100 fac: 2da

linea 5ta

linea 6ta

linea 7ma

linea 8ma

linea 9ma

linea 10ma

linea 11ma

linea 12ma

linea 13ma

linea 14ma

linea 15

linea 16

linea 17

linea 18

linea 19

linea 20

linea 21

domorum prosiem ab

Collatione: Concordant pagina seu folia. Item linea
et verba iuxta eorum abbreviations, ac litteras attemaliquas
quoad illarum ductum in Codice Msc. autographo.

Domq̄ p̄sumat irrūpere.

De Exheredatione liberorum. LXVIII.

Si pat̄ filiū in testam̄to p̄t̄ miserit. filius q̄ de
rūpit testam̄tū. Si plūc filia posthuma
si memorata n̄ fuerit rūpit testam̄tū. Nata
v̄ n̄ rūpit. sed in̄ fr̄s suā accipit portionē.

Ne damna p̄uincialib; infligantur. L.

Qui p̄potentiā alicui rusticano seruitiū
velut sui iuris mancipio imposuerit. Aut
seruū ipsius siue bouē in scioperis utilitate
trañstulerit. vltimo exitio deputat̄ & rerū suarū
am̄sione dānabitur

Mortuo quippe faramundo rege. q̄ prim̄
fuit rex sup̄ francōs. chlodionē filiū eius
crinitū sec̄ & pat̄ ei⁹ fuit. In regnū patris sui eleua
uerunt. Id tēporis crinitos reges habere cōper̄.

Ipso v̄ defuncto. meroues de genere ei⁹ regnū
iprius accepit. Regnavitq; chlodio annis. XX.

Ab ipso meroueo rege vtili. reges franchorū merou
vingis appellati. Ipse itaq; meroueus filiū habuit

Collat.

nomine

fol. 161.
facina
Cineina
in. 2. a
C. 3. la

C. 14. a

C. 5. a

C. 6. a

C. 7. a

C. 8. a

C. 9. a

C. 10. a

C. 11. a

C. 12. a

C. 13. a

C. 14. a

C. 15. a

C. 16. a

C. 17. a

C. 18. a

C. 19. a

C. 20. a

C. 21. a

C. 22. a

C. 23. a

C. 24. a

C. 25. a

C. 26. a

C. 27. a

C. 28. a

C. 29. a

C. 30. a

C. 31. a

C. 32. a

C. 33. a

C. 34. a

C. 35. a

C. 36. a

C. 37. a

C. 38. a

C. 39. a

C. 40. a

alibi
au. 29a

1. nomne hildericu. q̄ genuit filiu ex basina vxore
2. chlodoueu hi fuit magn⁹ rex sup om̄s reges fran-
3. choz. & pugnator fortissim⁹. Post hanc mortuus ē
4. hildericus rex. regnauitq; annis XX. III. Chlodo-
5. uicus filius ei⁹ regnū francōz virilit̄ recepit.
6. Qui accepit vxorā nomne ruadhildē plegatū suū
7. aurelianū filia h̄lperici. filii gundouei regis
8. burgundionū. q̄ ex genere athanarici regis fuisse
9. ph̄betur. Erat enī ruadhildis xp̄ianissima: franci
10. aut̄ tunc pagani. atq; fanatici. adorantes idola &
11. simulachra. Quo cottidie domnū suū chlodoueu
12. multis obsecrationib; & hortant̄is. xp̄ianū fieri
13. postulauit. Ille v̄ dū id tardare: factū ē vt
14. vt pugnaret̄ in se exerit⁹ francoz & alaman-
15. noz. populūq; chlodouei r̄ms caderet. Aurelian⁹
16. miles ei⁹ hanc videns ait ad regē. Domne mi rex
17. crede tantū modo d̄m cali quē p̄dicat regina.
18. Ille v̄ eleuatis oculis cōmot⁹ lacrimis dix. Inū xp̄e
19. quē ruadhildis vxor mea p̄dicat. credo te eē
20. filiū d̄i viui. q̄ subuersis in tribulationē. q̄ das
21. auxiliū in te sperantib; tuū adiutoriū deuot⁹

Collat

postulo

11 hos

postulo. Ut si m̄h̄ victoria sup̄ hostes meos dederis. & expt̄ fuero illā virtutē quā de te populi p̄dicant. credā tibi & in nomine tuo baptizet. Invocaui enī deos meos. & ut video elongati s̄ ab auxilio meo. Vnde credo eos nullā habere potestā tē q̄ sibi credentib; n̄ succurrant. Te v̄ d̄m & d̄m̄ inuoco. Tibiq; credere desidero. Tantū ut liberer ab adversariis meis. Cūq; hæc oras clamant Alamanni in fugā lapsi terga uerter̄. Cūq; regē suū vidissent mortuū. Chlodoueo se subdunt dicente s. Parce p̄cam̄ domine rex. ne pereat populus pl̄s. tā tui sumus. Te iussit rex inminente iā plagā cesare. Alamannosq; cepit ipsos. t̄ terrā eorū subiugotributario cōstituit. factaq; victoria reuersus ē in franciā ad reginā suā narrauitq; et qualiter p̄ inuocationē nom̄is ih̄u x̄pi victoriā meruit optinere. Acta s̄ hæc Anno. xv. chlodoueo regnante. Tē regina abscondite vocauit s̄m̄ Remediū vrbis remensis ep̄m. de p̄cam̄ eū. ut regi viā salutis ostenderet. Quē sacerdos ad baptismū venire p̄dicabat. Rege v̄

fac: i b2. fac: i ma

lin: i ma

l. 2da

l. 3da

l. 4da

l. 5ta

l. 6ta

l. 7ua

l. 8.

l. 9.

l. 10.

l. 11.

l. 12.

l. 13.

l. 14.

l. 15.

l. 16.

l. 17.

l. 18.

l. 19.

l. 20.

l. 21.

Collat:

cū plu=

- Lin. 1. cū plurimo populo libent̄ annuente paratur
 Lin. 2. a regina baptistariū multīs ornantīs decoratū
 L. 3. Uent̄ nouus cōstantin⁹ ad baptismū abnegatis
 L. 4. diaboli pōpis. Cui ingresso baptismū sc̄s d̄i sic ait.
 L. 5. Ore feundo mitis depone colla sicāber. adora
 L. 6. q̄d incandisti. incende q̄d adorasti. Erat aū sc̄s
 L. 7. remedi⁹ vir sapientissim⁹. rethoric⁹. p̄clar⁹
 L. 8. in uirtutib⁹, magis. Igit̄ rex omnipotentē d̄m
 L. 9. in trinitate sc̄s b̄p̄ti h̄at⁹ ē In nomine patris
 L. 10. & filii & sp̄s sc̄i. Delibud⁹q; sacro crismate. cū
 L. 11. signo sc̄a crucis d̄ni nr̄i ih̄c xpi. Bap̄ti h̄ant̄
 L. 12. de exercitū ei⁹ amplias quā tria milia uirgū.
 L. 13. Bap̄ti h̄ant̄ & sorores ei⁹ h̄s nomib⁹, Albofledis.
 L. 14. & Landechldis ipsa die. bap̄ti h̄aturq; postea
 L. 15. cunct⁹ popul⁹ franchorū. Nā cū a sc̄o reme
 L. 16. dio in albis euangelii lecto chlodoueo adnunti
 L. 17. aret. qualit̄ d̄ns nr̄ ih̄c xpc ad passionē uenerat
 L. 18. dix̄ chlodoueus. Si ego ibidē cū francis meis
 L. 19. fuissē. ei⁹ iniuriā vindicassē. Iā fidē h̄s uerb̄
 L. 20. ostendens. xp̄ianū se uerū eē affirmat.
 L. 21. DE LAETANIA MAIORE:

Collat⁹

Hic

His tēporib, facti in uienna vrbe terremot⁹
 maxim⁹. vbi multae ecclae. & dom⁹ multae cū
 sa fuerunt & subuersae. Illi bestiae multae ober
 rantes. Lupi, Vrsi. ac cerui. ingressi p portā ci
 uitatis deuantantes plurimos. p lotū annū hoc
 faciebant. Nā veniente domizia solēntate Scī
 pascha. scs mamert⁹ q̄ in ea vrbe erat ep̄s. du
 m, Harū sacrificia in ipsa vigilia celebrare
 palatiū q̄q̄ regale. q̄d in ea ciuitate erat
 diuino igne succensū ē. Cūq; hor agerent^r
 appropinquante ascensione dñi. Indix̄ ieiunū
 vir dī scs triduanū in populo. cū gemitu
 & cōtritione sp̄s. Inde ieiunandi series cōtin⁹
 tēporib, celebrata. Tē cōpau tribulatio
 & subuersio. Deinceps om̄s ecclae dī & sacer
 dotes hoc exemplū imitantes. vsq; ad p̄sens
 ipsas triduanas potestas ubiq; celebre
 colunt. Tē Chlodoueus rex cōmouit cunctū
 exercitū suū populū francō & pictaui di
 rigid̄ c̄tra gothos arrianos. ibi enī tunc
 alaric⁹ rex gothorū cōmorabatur.

Collat⁹

Multa

fol. 163.
 lac. ima
 lin. 1^a
 l. 2^a
 l. 3.
 l. 4.
 l. 5.
 l. 6.
 l. 7.
 l. 8.
 l. 9.
 l. 10.
 l. 11.
 l. 12.
 l. 13.
 l. 14.
 l. 15.
 l. 16.
 l. 17.
 l. 18.
 l. 19.
 l. 20.
 l. 21.

lincat. **M**ulta pars etiā hostiū p̄ territoriū turozē
 lin. 2da transiebat. p̄cepit autē rex p̄ reuerentia S̄c̄i mar =
 l. 3. tini q̄z aliud nisi herba p̄sumere. Nadeq̄ eq̄s
 l. 4. sustentandū. Virex itaq̄ nuntios rex ad
 l. 5. beati martini basilicā cū muneribz multis
 l. 6. & equū suū velocissimū quē rex amabat
 l. 7. plurimū. Postea victoria potitv̄ Chlodoueus
 l. 8. Alaricū regē Gothorū int̄ fecit. The saurozq̄
 l. 9. ei⁹ proximoz absolutib. Deinde turozū ciuitatē
 l. 10. uictor reuēsus reversv̄. multa iterū munera basilicę
 l. 11. S̄c̄i martini tribuit. Equū quē antea ad ipsā
 l. 12. octam transmiserat. ab illis matriculariis datis
 l. 13. C. solidis. rogat vt reciperet. Quibz datis equū
 l. 14. ille nullaten⁹ se mouit. At ille ait. Date alios
 l. 15. C. solidos. Cūq̄ alios C. solidi dedisset. statū ipse
 l. 16. equus solutv̄ abiit. Tē cū l̄ḡtitia rex ait. Vere
 l. 17. beat⁹ martin⁹ bonv̄ ē in auxilio. & carv̄ in negotio.
 l. 18. Ab Athanasio imperatore codicillos accepit Chlo =
 l. 19. doueus rex p̄ Julatu. Tunica blatea indutv̄
 l. 20. rex in basilica beati martini corona aurea
 l. 21. in capite suo. ascenso equo aurū & argentū

Collat:

in atrio

In atrio qd ē ~~in~~ int̄ ciuitatē & ext̄am beati martini
 p̄sente populo manu p̄pria aspersit atq; vo
 luntate benigna dispensauit. Ab ea die tāquā
 C̄sul aut Augustus ē appellatus.
 Post haec om̄a. post multa & iā bella plurimiq;
 victorias Chlodoueus rex mortuus ē in pace
 regnauitq; Annis. XXX. Igit̄ p̄ mortē Chlodouei
 regis. h. III. filii ei⁹ Theodericus. Chlodomeris.
 Childebertus. & Chlotharius regnū ei⁹ eq̄ ordine
 int̄ se diuiser̄. Sortit̄ ē sedē Theodericus m̄rtis.
~~Childebertus & Chlotharius regnū~~
 Chlodomeris Aurelianis. Childebertus Parisius.
 Et Chlotharius Suespionis. Qui Chlotharius post
 mortē f̄m̄ regnū obtinuit. q̄ p̄ multa bella
 anno quinquagesimo primo regni sui obiit.
 Cui⁹ filii. III. idē heribertus. Gundrāms. Hilperic
 us. atq; Sigibertus diuisionē legitimā int̄ se
 fecer̄. Accipitq; heribertus regnū q̄ Hilberti
 Sedēq; instituit Parisius. Gundrāms regnum
 Chlodomeris suscepit Aurelianis sedem instituit
 Hilpericus regnū Chlotharii patris sui recipi
 on. Suespionis ciuitatē sedē instituit. Sigibertus

Fol. 167
 fac. 174
 lineai.
 - Cin. 2.
 Cin. 4.
 l. 4.
 l. 5.
 l. 6.
 l. 7.
 l. 8.
 l. 9.
 l. 10.
 l. 11.
 l. 12.
 l. 13.
 l. 14.
 l. 15.
 l. 16.
 l. 17.
 l. 18.
 l. 19.
 l. 20.

autem

Collatq;

l. i. aū regnū Theoderici accepit. Sedē habere re
 l. 2. mis ciuitate cōstituit. Hilpericus v̄ rex p̄ alias
 l. 3. uxores fredegundē accepit in cūgiū. ex q̄
 l. 4. filios accepit q̄ mortui s̄. P̄ quos peperit. filiū
 l. 5. quē lothariū vocauerunt. Hic quid postea
 l. 6. rex magn⁹ q̄ genuit Tagobertū. Regnavitq̄
 l. 7. Hilpericus annis XX trib, & mortuus ē. Frede
 l. 8. gundis aū cū hlothario rege paruulo filio
 l. 9. suo & Landerico quē maiore dom⁹ palatii ele
 l. 10. gerunt. in regno resedit. frani q̄q̄ p̄dictū
 l. 11. hlothariū regē paruulū sup̄ se in regnū sta
 l. 12. tuerunt.
 l. 13. Chlotharius rex de austris. p̄ quā mortui s̄
 l. 14. Theodericus & theodebert⁹ reges germani
 l. 15. recepit regnū eorū cōsilio & adiutorio pipini
 l. 16. senioris. qui tunc temporis maior dom⁹ erat.
 l. 17. & sortit⁹ ē p̄satus rex triū regnū monarchiā.
 l. 18. XIII. annis. sic illi s̄ colūban⁹ abbas in pphe
 l. 19. tia spū p̄dix. Quia ille theodericus rex insi
 l. 20. gante brunnihilda auia sua. de suo mona
 l. 21. sterio illū expuler⁹. Quā & iā statū vt cōp̄

Collat.

hendit.

hendit. vitā ignominiose finire fecit. Maior domus tunc gundolandi. vir egregius erat.
 post multū rex prefatus pipinū in austris cum filio suo iā adulto tagaberto misit. ibidē eum regē cōstituendū. Ipsūq; ei in maiore domo ac pedagogū cōstituen. Dagobertus rex post mortē patris regnavit annis. XVI. Hu magis ficius ecclesius dī largitor ac distributor.
 Maior domus ei erchonaldu. vir illust. pipino interit in auster duce. ac n̄ post multū mortuo post mortē dagoberti regis. Chlodoueus rex filius Dagoberti regnavit. XVI. annis qui omi spurcitia dedit. fuit. cui fr̄ erat sigibertus rex austri maior domus q̄ sup̄. Chlothariv rex filius Chlodouei. adhuc in puerili etate sua iuuentutis mortuus ē. regnavitq; annis. iiii. maior domus ebroin. Theodericus rex filius Chlodouei. fr̄ chlotharii regnavit annis. XVIII. maior domus bertharius. Quo occiso pipin⁹ iunior filius anskisi veniens de austrasiis suscepit in principatū maior domus.

lin: 1
lin: 2
lin: 3
lin: 4
lin: 5
lin: 6
lin: 7
lin: 8
lin: 9
lin: 10
lin: 11
lin: 12
lin: 13
lin: 14
lin: 15
lin: 16
lin: 17
lin: 18
lin: 19
lin: 20
lin: 21

16. idest annis 15.

Collatz:

Exhinc

fol. 168.
fac. 170
L. 1.
L. 2.
L. 3.
L. 4.
L. 5.
L. 6.
L. 7.
L. 8.
L. 9.
L. 10.
L. 11.
L. 12.
L. 13.
L. 14.
L. 15.
L. 16.
L. 17.
L. 18.
L. 19.
L. 20.
L. 21.

fol. 168.
fac. 170

¶ In hunc reges nom n̄ honorē habere coeperunt.
¶ Quibus tam ubi cōstitutū fuerat victū fuerat exu-
berant. custodiaq, iugis erga illos habebat.
¶ ne aliqd iure potestatis agere possint. Illis
¶ nāq, tēporib, ac deinceps Cotefredū dux
¶ alama n̄q, ceteriq, cirū quaq, duces n̄ no-
¶ tuer² obtēperare ducib, franchoz eo qd n̄ po-
¶ tuer² regib, meroueis seruire. sū antea soliti
¶ erant. Ideo se unquidq, secū tenuit. donec
¶ tandē aliquando p̄ mortē cotefredi ducis. car-
¶ lū ceteriq, principes franchoz. paulatī ad se
¶ reuocare illos arte q̄ poterant studuerunt.
¶ Chlodouē adhuc puerū filiū Theoderici
¶ cōstituunt regē q̄ tantū regnauit annis. 11.
¶ maior dom⁹ pipin⁹ q̄ sup̄. Childebertū filiū
¶ Theoderici fratrē chlodouei statuunt in re-
¶ gnū q̄ regnauit ann. XVII. maior dom⁹ cōsti-
¶ tuit² grimaldū filiū pipini. quia ipse pipin⁹
¶ egrotare coeperat. q̄ infirmitate & morit².
¶ & interū grimaldū occidit. Dagobertū
¶ filiū childeberti regē statuunt. q̄ regnauit

Collat.

ann.

Fol. 166.
fac. 172.

ann. v. maior dom' theodoaldus filius Grimaldi
 Post quē regis fredus. Illis tēporib, Carlus filius
 pipini ex cubina In custodia a plectruda ma
 trona ei dē pipini tenebat. Auxiliante dno
 vix euasit. Danhelē quondā clericū cesarie
 capitis crescentē. regē franci cōstituit. Quē
 chylpericū nuncupant. Quia deficiente ppa
 pia regū illū quē ppinguū orē moroueis in
 venire poterant statuerunt. qā merouei ut aiunt
 sic antiquit' nā hārei nullo capitis wine In uiso
 erant. Regnauitq; annis. VI. Interū pdict' carlus
 princeps. ad Austrāsiōs pāt narū sediu aufugiens.
 ibiq; pncipatū arripit. regēq; sibi nomine
 chlothariū cōstituit. multa bella cū chylberico
 rege & suo maior' domo nomine regnisti do cōfuit.
 eorūq; ut uoluit superau. & thesaurū patris sui
 a plectruda recepit. ^{suusq;} rex chlodarius p
 n̄ multū obiit. Theodericū filiū tagotti
 iunioris franci sibi in regē cōstituit. q' nutrit'
 in cala monasterio erat. regnauitq; annis. VI.
 Maior dom' princeps Carolus. Qui cā utraq; regna

Cm: 172.
L. 2.
= L. 3.
L. 4.
L. 5.
L. 6.
= L. 7.
= L. 8.
L. 9.
L. 10.
L. 11.
L. 12.
L. 13.
L. 14.
L. 15.
L. 16.
L. 17.
L. 18.
L. 19.
L. 20.
L. 21.

Theodericus
 rex Tagoberti
 iunioris, con-
 ductus Rex
 Francorum.

Collat:

uiriliter

fol. 166.
 fac. 170.
 C. 166.
 ac. 22a
 C. 1.
 C. 2.
 C. 3.
 C. 4.
 C. 5.
 C. 6.
 C. 7.
 C. 8.
 C. 9.
 C. 10.
 C. 11.
 C. 12.
 C. 13.
 C. 14.
 C. 15.
 C. 16.
 C. 17.
 C. 18.
 C. 19.
 C. 20.
 C. 21.

C. 1. virilit̄ gubernand̄ curūquaq; cū regib; ac ducib;
 C. 2. bella sēp̄ superando cōmittēd̄ om̄s vincendo q̄
 C. 3. ei cōtrarii fore videbant̄. Igit̄ memorat̄ prin-
 C. 4. ceps. c̄ filio optimatū suoz. rege p̄dito atq; p̄
 C. 5. suaso. illoq; nolente. tandē c̄sentiente duob;
 C. 6. filiis suis Carlomanno ac pipino. regnū diuisit
 C. 7. franchorū. ac statū sua se cūta infirmitate vitā
 C. 8. finiuit. **Carlomann⁹** igit̄ & pipin⁹ fr̄ ei⁹
 C. 9. regno int̄ se diuiso franch & principatū simul
 C. 10. tenuer̄ ann. X. Interea tam̄ vt aiunt̄. p̄fat⁹
 C. 11. Theodericus rex nom̄ n̄ regnū tenuit sed n̄
 C. 12. nori dignitate quā anteriores reges habebat̄.
 C. 13. nisi tantū. vt quando p̄dicti principes cartas
 C. 14. traditionū fecerant. infine paginole suam
 C. 15. nom̄. annūq; inferebant̄ **Carlomann⁹** nāq;
 C. 16. princeps. VI. anno dep̄dit̄. regnū filiozq;
 C. 17. suos fr̄i cōm̄dand̄. quaten⁹ illos quando & t̄as
 C. 18. aduenisset. in regnū sublimaret̄. romā p̄gen⁹
 C. 19. comā capitis ad sēp̄ petrū tondend̄. ad s̄c̄t̄a be-
 C. 20. nedicti monasteriū p̄gen⁹. se subdidit regu-
 C. 21. lari disciplinæ mancipandū.

166

= Princeps Carlomann⁹
 maior domus
 Regna francorum
 gubernans
 duobus filiis
 filio Carlomanno
 subiecto et Pipino
 diuisit Regnum
 quod Theodericus
 Rex huc usq;
 = possidebat. et
 dum infine cartarū
 notariū seu chartarū
 dicitur duo principes
 statim hinc inde
 botici Regis francorum
 nomen inferebant.
 Carlomann⁹ filioz
 suos fr̄i pipino
 = comendans factus
 est monachus in
 honore s̄c̄t̄i benedicti.

Colat:

Pipinus

Pipinus rex franco-
rum
Pipinus rex franco-
rum
Pipinus rex franco-
rum

Pipinus rex franco-
rum
Pipinus rex franco-
rum

Pipinus rex franco-
rum
Pipinus rex franco-
rum

Pipinus rex franco-
rum
Pipinus rex franco-
rum

Pipin⁹ naq, ante qua ad regē sublimaret^r.
venit papa de roma nomine Stephan⁹ ad fines
franch⁹. vt pdictū principē peter⁹. quaten⁹
ei causa auxilii fuiss⁹ apud haistol
sum regē langobard⁹. quia de scō petro tā
ciuitates quā cetera loca ac fines habuiss⁹
possebas. fertur respondisse p̄fatū principē.
Habeo dñm regē. ignoro qd inde vell⁹ desigre.
At ipse papa ad regē isdē sermonib, auxiliū
flagitan⁹. Tē rex. videsne inquit papa qd
dignitatis regie ac potestatis n̄ fungor. quo
modo possū hōz aliqd agere. Vere inquit
papa hoc luste t̄uenit. quia n̄ es dign⁹ tali
honore. Reuersusq, ad principē pipinū aiebat.
Ex auctoritate sū petri tibi p̄cipio. Tondē hunc
& destina in monasteriū. vt qd terrā occupat⁹.
Nec sibi nec alii utilis ē. Statī tonso ac in mo-
nasteriū recluso. Tē papa ad principē. Te ele-
git dñs. & auctoritas sū petri. vt sis p̄tin-
ceps & rex sup franchos. & statim illū in regē
t̄stituen⁹ ac benedicen⁹. filiosq, ei⁹ duos adhuc

fol. 167.
pau. ima
Linea
lin. 2.
L. 3.
= L. 4.
L. 5.
L. 6.
L. 7.
L. 8.
L. 9.
L. 10.
L. 11.
L. 12.
L. 13.
L. 14.
L. 15.
L. 16.
= L. 17.
= L. 18.
= L. 19.
L. 20.
L. 21.

Collat⁹

teneros

167. 167. 22a
 17a teneros carlū & carlomannū in reges cōsecraū .
 18a At ille pipin⁹ rex se om̄a facturū spondit
 19. sic illi cōplacuisse . sic & p̄ea fēc . Regnaūq;
 20. pipin⁹ rex . p̄ cōsecrationē sui . annis . xvii .
 21. Carl⁹ & Carlomann⁹ reges . filii pipini regna =
 22. uerunt simul annos . lll . Carl⁹ rex p̄ se re =
 23. gnauit . ann . xlv . quē leo papa ad impera =
 24. torē . xxx . anno regni sui cōsecrauit . Hludo =
 25. uicus rex & imperator . iā regnat dōppitio =
 26. xvi . ann felicit̄ . ac hlothario rege vsq;
 27. in p̄sen . xiii . anno hludouici imperatoris .
 28. C̄stat in sūma numer⁹ annorū . cc . lxx . xxx . duorū
 29. dē hluduuius Imperator . xxvii . anno
 30. regni sui . Incarnationis aū dom̄icæ . dccc .
 31. . xli . indictione tertia . xii . k . lvi . ab hac vita
 32. discessit . Post cui⁹ mortē anno . ll . tres filii ei⁹
 33. p̄ grauiissimū p̄liū qd̄ de participatione regn⁹
 34. int̄ eos excanduit . europā hoc modo diuiser̄ .
 35. primogenit⁹ ei⁹ hlotharius suscepit Italia .
 36. burgundia . & partē galliæ lugdunensis .
 37. mosellana puincia & partē eorū q̄ dicunt̄

= Carl⁹ magn⁹
 = Imperator ab 800.
 = Ludouicus
 Imperator ab 814.

= Legendu⁹ supra
 deinde
 = Ludouicus
 ab 840.

Est dicitur

Collatz:

ueteresfranci

2. Theodoricus
Germania Rex

3. Harobertus II
Calvus

4. Pipinus

Dicitur Lotharius II
filius

1. Ludovicus II
Imperator

2. Lotharius II
Rex Lotaringia

Ludovicus Germania
Rex

ueteres franci. fr̄ aū ei⁹ gloriosissim⁹ hludo
uicus rex. suscepit totā germaniā. Idē totā
orientalē franciā à lamanniā. siue r̄hētiā
noricū saxonīā & barbaras nationes quā
plurimas. Porro Karol⁹ adhuc puer. molimne
matris suae versutissim⁹ ludith. accepit. V.
prouincias Viennenses. p̄uincīā eduox. galliā
arbonensē. & partē belgicæ. seu lugdunensis
Quart⁹ v̄ fr̄ eorū nom̄e pipin⁹. à quitariā.
hspaniā. & wasconīā & gothiā. quas patre
suo uiuente suscepit. Inuito ipso & fr̄atrib⁹
suis in finē vsq; uita retentaū. In p̄uincia
quæ pprie ipso uocabulo nuncupat⁹ s̄p̄ int̄
hos & illos fluctuasse dinoscit⁹. Filii chlothari
ru. hludo uicus uidelicet & chlotharius.
regnū patris sui ita diuiser̄. ut hludu uicus
italiā cū Imperatoris nom̄e chlotharius
Cisalpinā portionē genitoris sui suscipere &
Hludu uicus aū germaniæ rex. ante pluri
mas annos mortis suæ. p̄spectu pacis regnū
suum int̄ tres illos illustrissimos filios suos

Fol: 168
fac: i ma
= Lin: i ma
L: 24
L: 9.
L: 4.
L: 5.
L: 6.
L: 7.
L: 8.
L: 9.
L: 10.
L: 11.
L: 12.
L: 13.
= L: 14
L: 15.
L: 16.
L: 17.
L: 18.
L: 19.
L: 20.
L: 21.

Collat⁹:

de hēma regina

fol. 168.
ca. 2.

21. de hēma regna pgenit^s ita diuidere curau.
 22. vt primogenito suo bellicosissimo Carlomanno
 23. noriū & partē barbararū nationū guber
 24. mandos cōmitteret. Regni v̄ sui hoc ē fran
 25. chorū & saxonū. cū alieni genarū tributis
 26. Cognom^{ne} suū. hludouuicū coherede faceret.
 27. Porro mansuetissimū Carolū alemannie.
 28. rhetiā maiori. f̄ & iā Curiensi rectorē diri
 29. geret. ita dū taxat. vt ipsi filii ei⁹ adhuc
 30. eo uiuente tantū denominatis curtes habe
 31. rent. & ignores causas disternare curarent
 32. Episcopia v̄ omnia & monasteria necn̄ & com
 33. itae. publici & iā fisci. & cuncta maiora
 34. iudicia. ad se spectare debent. Hludouui
 35. igit^r rex germaniæ. XXX. vi. anno post
 36. mortē patris sui hludauuici Imperatoris
 37. apud franchonouurt. v. k. Sept̄ defunct⁹
 38. & in loreshā in basilica S̄i naharii sepult⁹.
 39. Tres sup̄ dictos filios suos heredes regni
 40. sui reliquit. Addita & iā regno suo quasi
 41. ~~denota~~ dimidia parte regni chlothariū quā int̄

171.
 Ludouic⁹ germanicus
 et Henric⁹ regino
 nos filij
 = Carlomannus
 imperator antea
 = Rex bavarie
 = Ludouicus junior
 Rex francie
 = Carolus III. Imperator

Ludouicus germanicus
 post mortem patris
 sui Ludouici imperatoris
 obiit ad 28. 7. 76.
 V. Kal. Septemb^r
 id est 28. Augusti

Callat⁹:

hludouuici

Hludouuicū fratrem Chlotharii. prius anno
 ante Hludouuicū germaniæ in Italia defecisset
 Carlomannus frater eius. Italiã cis padum occupauit
 Carolus autem de Gallia eam trans padum inuadit. &
 inde in Galliam rediens atque in ipso itinere mo-
 riuus. Carlomanno Imperii gubernacula dimisit.
 Cum prius regnum Pipini. absque liberis. nisi uno tan-
 tum Carolo magno ciensi apud Suptitibus defuncti
 regno suo adiecisset. Carlomannus itaque post
 paucum tempus retentæ Italiæ grauissimis & in-
 remediabilibus inuasione morbis. in nonum re-
 gressus. cum adhuc uiueret. piissimo & fide ple-
 nissimo fratre suo ^{Crasio} Carolo. Italiã gubernandam
 concessit. At ille grandi exercitu congregato
 eam undique impuissus occupauit. & Rauennam
 ueniens. Romanum papam nomine Johannem ad se
 uocari precepit. Sed & patriarcham furiolanum.
 Nec non & mediolanensem archiepiscopum omnesque episcopos
 & comites. seu reliquos primores ex Italia. &
 ibi ab eis rex constituitur. & omnis potestas apostolicæ
 sedis episcopum. iure iurando ad deuotionem seruitii

Fol. 169
 fol. 170
 l. 1.
 l. 2.
 l. 3.
 l. 4.
 = l. 5.
 = l. 6.
 = l. 7.
 l. 8.
 l. 9.
 = l. 10.
 = l. 11.
 = l. 12.
 l. 13.
 l. 14.
 l. 15.
 l. 16.
 l. 17.
 l. 18.
 l. 19.
 l. 20.
 l. 21.

Collat:

sui

ex hac uita in ^{rege galie} matura morte recepit. duobz
 filiis ^{rege francie} supstitibz. hludouuico videlicet & Car
 lomanno. qui nunc ^{rege galie} in prima etate spes
 adolefcunt. tñ flore suent europæ. Nā
 Carlomann² ^{rege francie} filius magni hludouuici ^{rege galie} filios
 n̄ habuit nisi tantū uirū nomine Arnulfū.
 ex nobilissima quidē femina. sed n̄ lega
 lit̄ sibi desponsatā cēptū. qui adhuc
 uiuit. & o utinā uiuat. ne extinguatur
 lucerna magnz hludouuici de domo dñi.
 Similit̄ ^{rege francie} hluduuius rex francie habuit unū
 filiū nomine hug. bellissimū & bellicosiss
 simū luuenē de cubina p̄cellentissime
 generositatis. qui hoc anno in bello c̄tra
 barbaros. cū theoderico & marcuardo
 religiosissimis ep̄is. & bardonē fr̄e luitkarte
 regine. ad excidiū franchorū ē intemptus:
 cū n̄ ante multū tēp̄s filiis ipsius luitkarte
 ex dono hluduuiico susceptus. Subitanea
 morte in itinere ad noticū Karlomanno
 adhuc uiuente. ex q̄ nescio causa fuisse & ex

Ludouicus Augustus
 Carolus Magnus
 Carlomanus
 Arnulfus
 Hugo
 Theodericus
 Marcuardus
 Bardonus
 Luitkartus

Hugo filius
 Ludouici
 Arnulfus
 Carlomanus
 Theodericus
 Marcuardus
 Bardonus
 Luitkartus
 Carlomanus
 Arnulfus
 Hugo
 Theodericus
 Marcuardus
 Bardonus
 Luitkartus

L. 1.
 L. 2.
 L. 3.
 L. 4.
 L. 5.
 L. 6.
 L. 7.
 L. 8.
 L. 9.
 L. 10.
 L. 11.
 L. 12.
 L. 13.
 L. 14.
 L. 15.
 L. 16.
 L. 17.
 L. 18.
 L. 19.
 L. 20.
 L. 21.

An. circa 14. Hoc Anno
 circa 14. ad huc uult
 circa 14. qui nunc

Collatibz:

Nota: non ante multum tēp̄s q̄ hic q̄d̄ circa annum 880
 filius h̄m̄ d̄ ad scriptum in autografo h̄m̄ d̄
 h̄m̄ d̄ filius h̄m̄ d̄ ad huc uult
 h̄m̄ d̄ filius h̄m̄ d̄ ad huc uult

Nota. Hac sunt de
 Capitula. Consecra
 l. III. quod dicitur
 pag. 219. usque ad
 pag. 224. de iur.

De honore ectorū.
 De iniuriis sacerdotū in ecta factis.
 Breuis capitulū quā mssi dominiū ha
 bere debent ad exercitiū pmouendū.
 De uiduis pupillis & pauperib;
 De raptu uiduarū. Tintfecto.
 De homine publicā p̄nitentiā agente
 De homine libero vt potestati habeat
 vbiq; voluerit res suas dare. & qua
 lit̄ hoc facere debeat.
 De homicidi. s̄ ph̄bendis. T̄ debeat.
 De hoc qd̄ in cōpositione vuerigeldi dari
 De raptu alienarū. sponjarū.
 De falsis testib; c̄uincendis.
 De pprio in hannū mssō.
 De manire.
 De falsis coercendis.
 De sacram̄tis ubi iuranda sint.
 De h̄s q̄ de furto accusati fuerint.
 De despectu dom̄icarū laerarū.

Fol. 171.
 Sac. 1. m. l. 1.
 l. 1. ino. l. 1. De
 l. 2. de. l. 2. De
 l. 3.
 l. 4.
 l. 5.
 l. 6.
 l. 7.
 l. 8.
 l. 9.
 l. 10.
 l. 11.
 l. 12.
 l. 13.
 l. 14.
 l. 15.
 l. 16.
 l. 17.
 l. 18.
 l. 19.
 l. 20.

Colat.

De iniustis

Fol. 171. r. 171.
fac. 171. 2da

223

- l. 1. De inuitis Theloneis & c̄suetudinib;
- l. 2. De h̄s q̄ bonos denarios accipere nolunt.
- l. 3. De adulteratorib; monetq;.
- l. 4. De proprio domico sine lussione illius reddito.
- l. 5. De pueris inuitis parentib; de tonsis. aut puellis velatis.

l. 7. DE HOMICIDIIS IN ECCLESIA UT IN MATRI
 l. 8. IS EARUM PERTRATIS

- l. 9. **S**IQUIS AUT EX IURI CAUSA AUT
- l. 10. sine causa hominē in ecclā interfecerit
 - l. 11. de iura comp. Si v̄ foris rixati fuerint.
 - l. 12. & unus alterū in ecclā fugerit. & ibi se defendendo eū interfecerit. Si huius facti testes
 - l. 13. n̄ habuerit cū XII. Curatorib; legitimis
 - l. 14. p̄ sacramentū affirmet se defendendo eū
 - l. 15. interfecisse. & p̄ hoc. de. solidat ad partē ecclā.
 - l. 16. quā illo homicidio polluerat. & insup pan
 - l. 17. nū nr̄m soluere cogatur. Is v̄ q̄ interfecit ē

collat.

absq; p̄

24

26

24

28

*

* 29

30

39

34

36

37

38

112

44

46

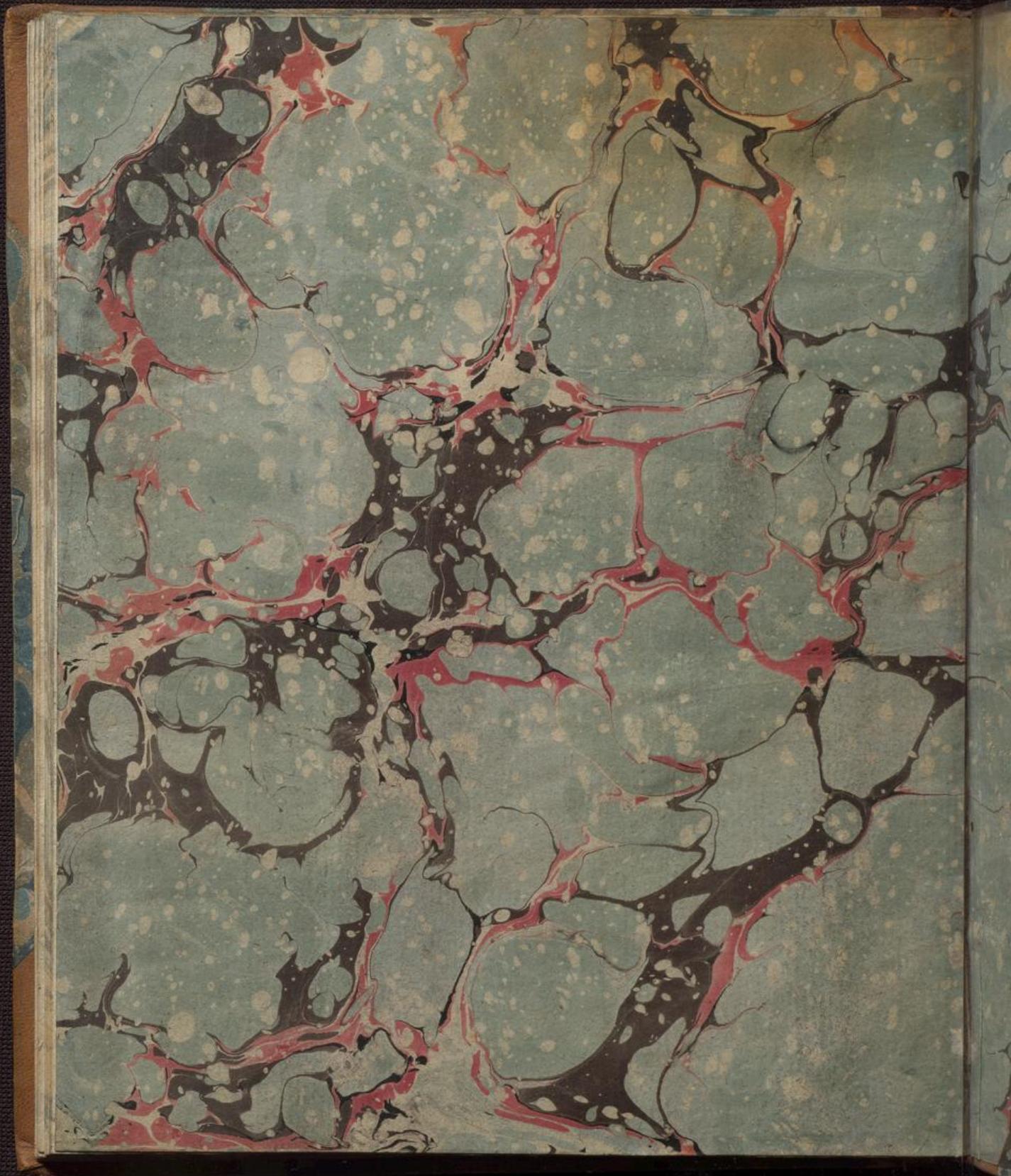
47

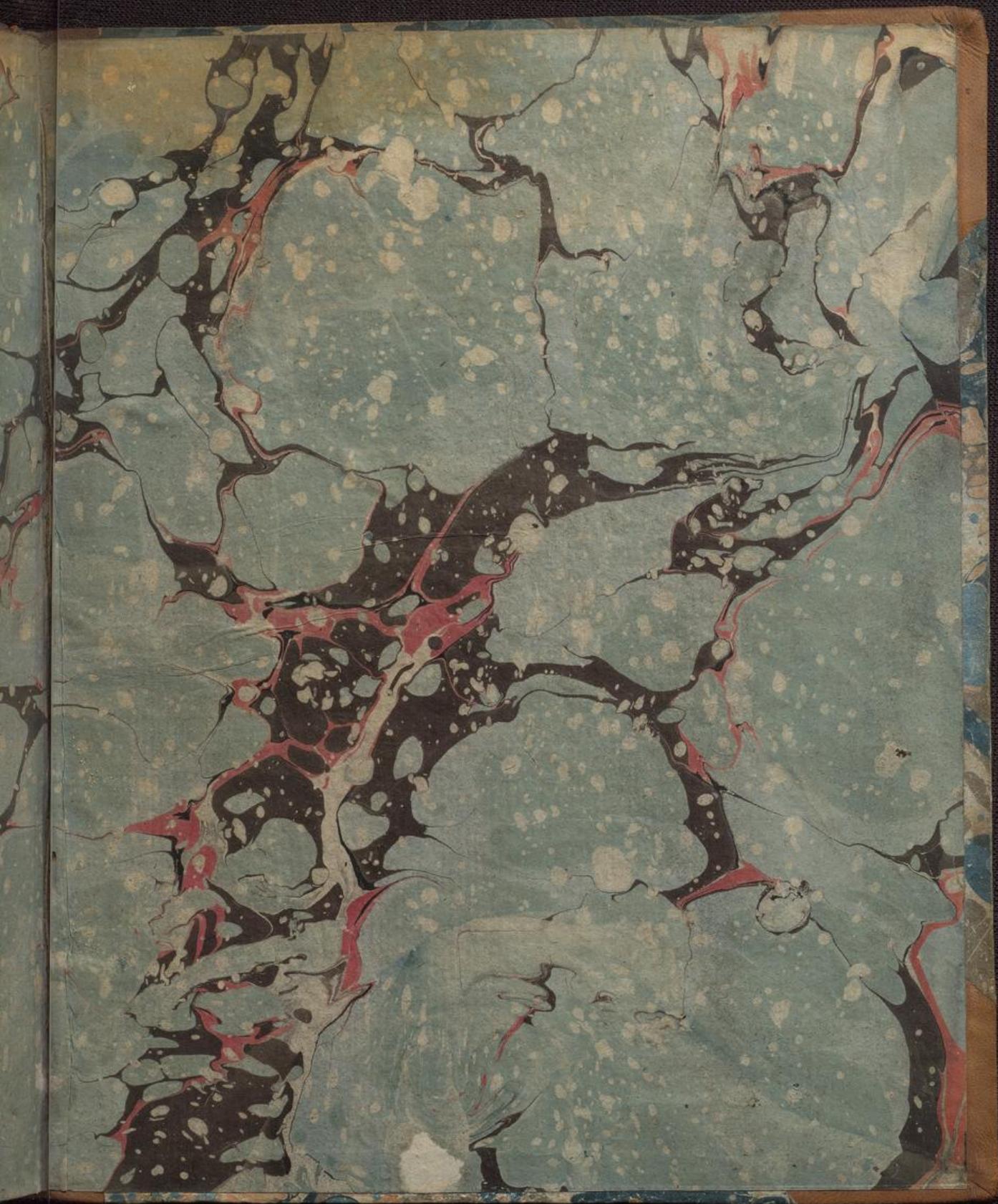
486

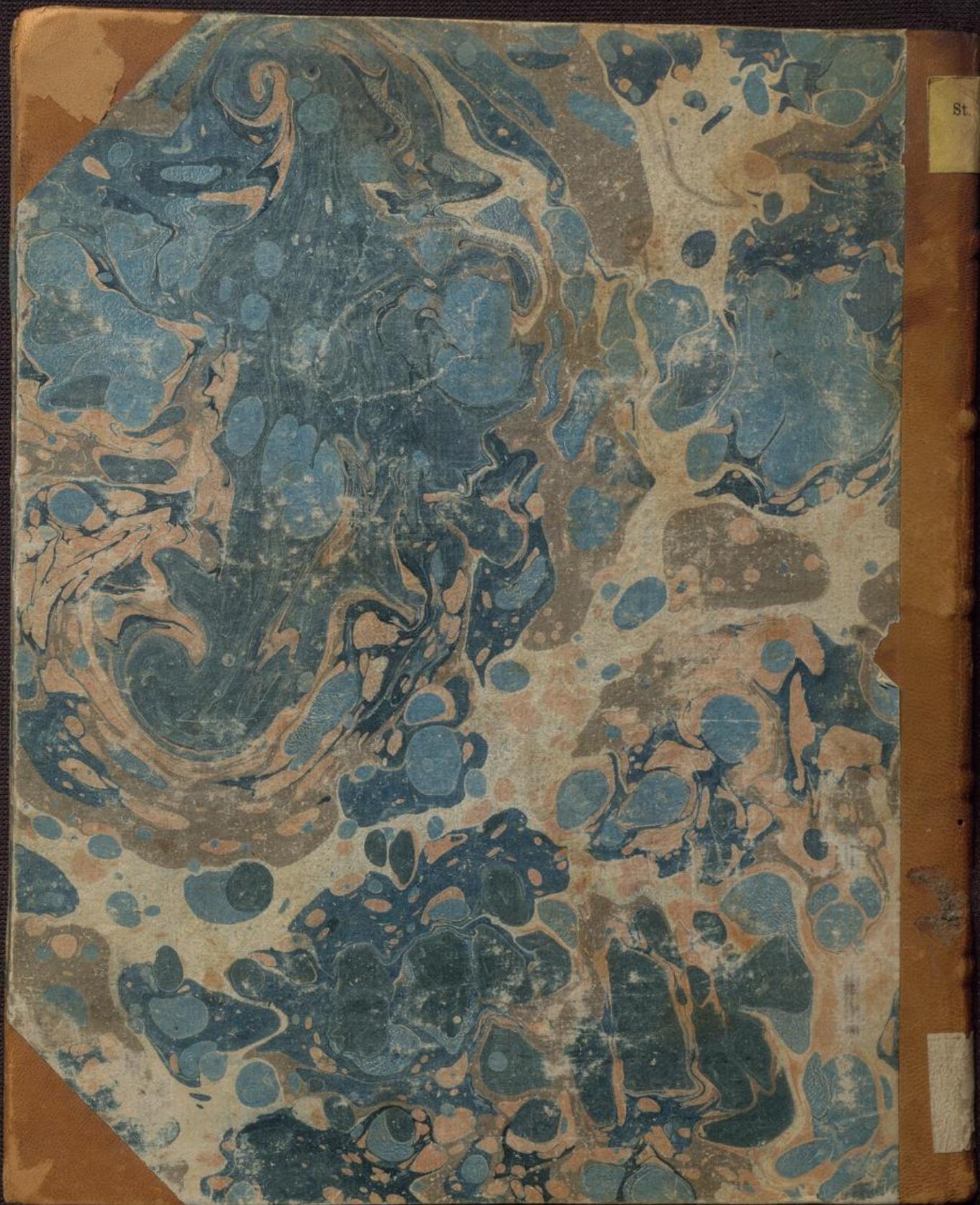
50

X+50 *ju* 21x16,5 cm.

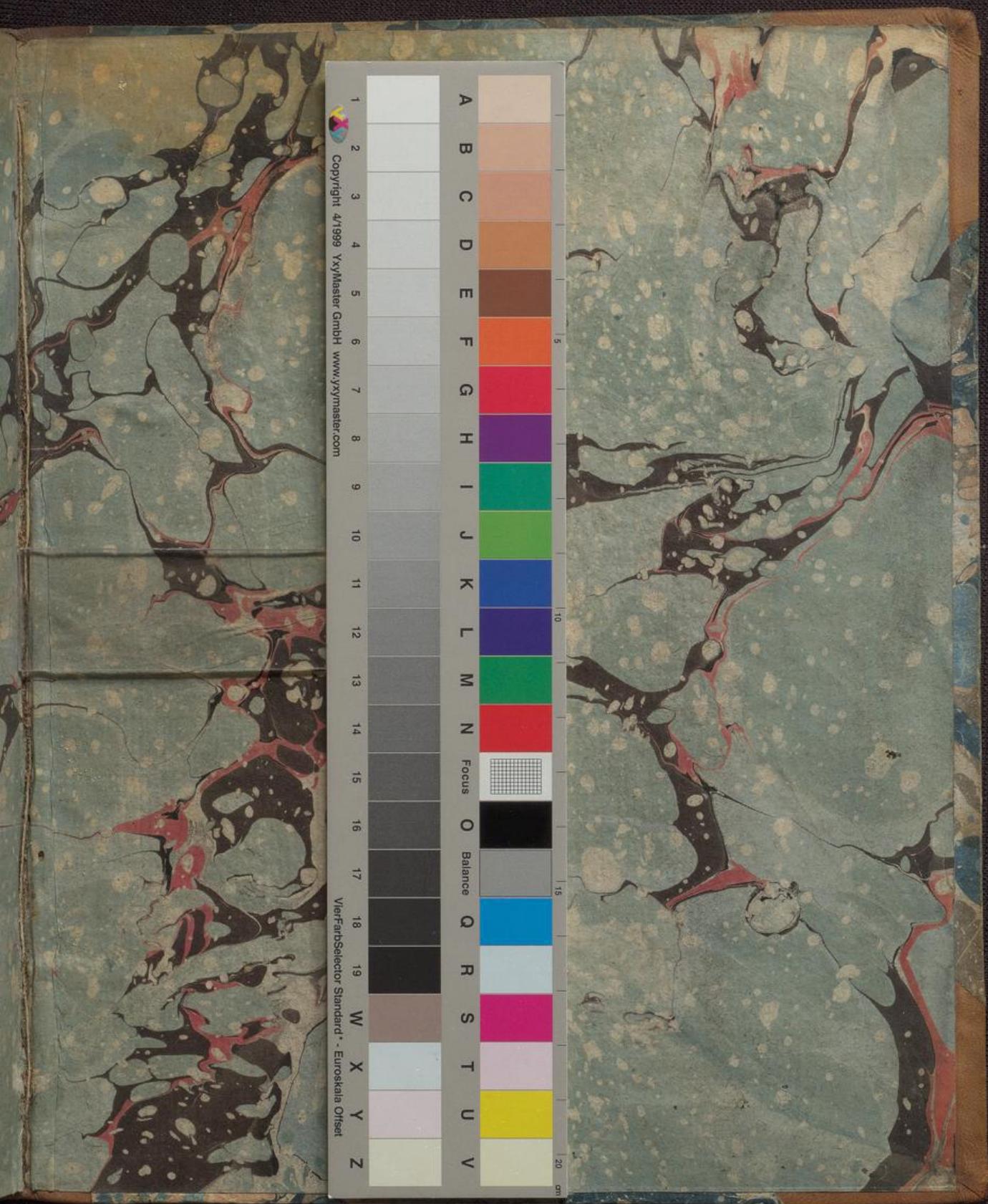

St.

[Blank white label]

Copyright 4/1999 Xxyxmaster GmbH www.xxyxmaster.com

Vierfarbselector Standard - Euroskala Offset